Ustanovenia k oprávnenosti výdavkov

Žiadateľ musí postupovať v súlade s Príručkou k oprávnenosti výdavkov a číselníkom skupín výdavkov verzia 1.pdf

Zoznam oprávnených výdavkov

Oprávnené sú iba tie výdavky, ktoré sú súvisiace s poskytovaním sociálnych služieb a **nevyhnutné pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu**.

V prípade, že žiadateľ/prijímateľ bude využívať nadobudnutý hmotný a nehmotný majetok okrem realizácie projektu aj na iné aktivity/činnosti nesúvisiace s realizáciou projektu, **oprávnené** na financovanie z P SK a ŠR SR **sú len pomerné výdavky** na obstaranie tohto majetku.

Výdavky na pozemky sú oprávnené, len ak žiadateľ **žiada aj prostriedky na stavby a stavebné práce**. Všetky výdavky sú oprávnené pre hlavnú aktivitu 1 a hlavnú aktivitu 2, ak nie je uvedené inak.

V rámci **hlavných aktivít 1 a 2** výzvy sú oprávnené projekty, ktoré svojím rozsahom nedosahujú a nepresahujú prahové hodnoty pri parkovacích miestach podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z. . o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“).

- V prípade hlavnej aktivity 2 sa limit prahovej hodnoty hrubej podlažnej plochy nadzemných a podzemných podlaží v zastavanom území a hrubej podlažnej plochy nadzemných a podzemných podlaží mimo zastavaného územia vrátane **môže** posudzovať vo vzťahu k celkovej hrubej podlažnej ploche objektu a nie iba vo vzťahu k rekonštruovanej časti objektu.

Oprávnené výdavky

Skupina oprávnených výdavkov	Oprávnené výdavky	Špecifikácia oprávnených výdavkov v zmysle EKRK
Trieda	**02 – Dlhodobý hmotný majetok**	
021 – Stavby	• realizácia nových objektov zariadení deti do 3 rokov veku (ďalej len „zariadenia“) • rekonštrukcia a modernizácia budov zariadení, (pre hlavnúaktivitu 2) • prístavby, nadstavby, stavebné úpravy zariadení, (pre hlavnúaktivitu 2) • výstavba jedálne a kuchyne a výdajnej jedálne zariadení, (pre hlavnú aktivitu 1) • rekonštrukcia a modernizácia jedálne a kuchyne a výdajnej jedálne zariadení, (pre hlavnú aktivitu 2) • stavebno-technické úpravy existujúcich objektov a ich adaptácia pre potreby zariadení (pre hlavnú aktivitu 2) • stavebno-technické úpravy vonkajších priestorov zariadení, • ako doplnková aktivita k stavebným úpravám budov: rekonštrukcia stavieb so zameraním na zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov – realizácia opatrení na zlepšenie tepelnotechnických vlastností konštrukcií, najmä obnova obvodového plášťa, oprava a výmena strešného plášťa vrátane strešnej krytiny, resp. povrchu plochých striech, oprava a výmena výplňových konštrukcií, opravy	**717** Realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia • 717001 Realizácia nových stavieb (pre hlavnú aktivitu 1) • 717002 Rekonštrukcia a modernizácia stavieb (pre hlavnú aktivitu 2) • 717003 Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy (pre hlavnú aktivitu 2) **716** Prípravná a projektová dokumentácia **712** Nákup budov, objektov alebo ich častí

	technického, energetického alebo technologického vybavenia a zariadení objektu, ako aj výmena jeho súčastí (najmä výmena zdrojov tepla, vykurovacích telies a vnútorných inštalačných rozvodov), a pod., (pre hlavnú aktivitu 2) • stavebný dozor, • odborný autorský dohľad, • nákup stavieb - nákup budov, objektov alebo ich častí, ktoré sú nevyhnutné v súvislosti s realizáciou projektu, • projektová dokumentácia – vypracovanie projektovej štúdie a projektovej dokumentácie, spracovanie energetického certifikátu budovy a projektového energetického hodnotenia • technické rekultivácie (ako sú terénne úpravy, odstránenie následkov, zdevastovania pôdy po stavebnej činnosti atď.). • v prípade, ak zariadenia užívajú objekt s iným subjektom v zriaďovateľskej pôsobnosti žiadateľa, resp. iným subjektom (napr. MŠ, základná škola (ďalej len „ZŠ"), ZŠ s MŠ, a iné), oprávnené výdavky týkajúce sa spoločných priestorov budú vypočítané pomernou časťou celkovej podlahovej plochy objektu (mimo spoločných priestorov) voči celkovej podlahovej ploche priestorov (mimo spoločných priestorov), ktoré využívajú zariadenia.	• 712001 Nákup budov, objektov, alebo ich častí
022 – **Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí**	• Vybavenie jedální • Nákup interiérového vybavenia • Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	**713** Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia • 713001 Interiérové vybavenie • 713004 Prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia • Účtovanie v zmysle Príručky k oprávnenosti výdavkov (aj výdavky 028 Drobný dlhodobý hmotný majetok)
027 – Pozemky	• Nákup pozemkov nevyhnutných pre realizáciu projektu, ku ktorým má/nadobudne prijímateľ vlastnícke právo, resp. ak ide o majetok štátu, tak právo správy majetku. Príručka k oprávnenosti výdavkov časť nákup pozemkov. • Znalecký posudok • technické rekultivácie (ako sú terénne úpravy, odstránenie následkov, zdevastovania pôdy po stavebnej činnosti atď.). • Výdavky na pozemky sú oprávnené, len ak žiadateľ žiada aj prostriedky na stavby a stavebné práce.	**711** Nákup pozemkov a nehmotných aktív • 711001 Nákup pozemkov
029 Ostatný dlhodobý hmotný majetok	• Ostatný dlhodobý hmotný majetok (ak je zaúčtovaný v zmysle účtovných pravidiel a oprávnený v zmysle výzvy- napr. technické rekultivácie ako sú terénne úpravy, odstránenie následkov, zdevastovania pôdy po stavebnej činnosti atď.)	
907 – Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa	**7 %** V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/1060, čl. 54 písm. a) sa pre výzvu stanovuje paušálna sadzba vo výške 7 % oprávnených priamych nákladov na pokrytie nepriamych nákladov. Základňu pre výpočet paušálnej sadzby tvoria skupiny výdavkov 021, 022, 027, 029, 930.. Pri aplikácii uvedenej paušálnej	

článku 54 písm. a) NSU	sadzby nie je potrebné odôvodniť skutočné náklady v uvedenej kategórii výdavkov. Výdavky však musia súvisieť s realizáciou projektu alebo musia byť nevyhnutné pre realizáciu projektu. Výška percentuálnej sadzby na nepriame výdavky je stanovená Poskytovateľom v rámci príslušnej výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, pričom platí nasledovné: • pri projektoch, ktoré majú celkové oprávnené výdavky (COV) nižšie alebo rovné 200 000 EUR, žiadateľ je povinný uplatniť paušálnu sadzbu nepriamych výdavkov v percentuálnej výške stanovenej Poskytovateľom. • pri projektoch, ktoré majú celkové oprávnené výdavky (COV) vyššie ako 200 000 EUR, žiadateľ má možnosť výberu, či si nepriame výdavky v rámci projektu uplatní alebo neuplatní. V prípade, ak si žiadateľ nepriame výdavky uplatní, je povinný aplikovať paušálnu sadzbu v percentuálnej výške stanovenej Poskytovateľom. • Zoznam oprávnených kategórií nepriamych výdavkov je uvedený v Príručke k oprávnenosti výdavkov v prílohe č. 1. • V rámci posudzovania oprávnenosti výdavkov sa pri výkone finančnej kontroly kontroluje správnosť aplikácie paušálnej sadzby, a to určenie základne pre výpočet paušálnej sadzby, percentuálna výška paušálnej sadzby a matematický výpočet výšky výdavkov na zostávajúce výdavky projektu určené paušálnou sadzbou. • Zjednodušené vykazovane nákladov neznamená zrušenie povinnosti plne dodržiavať všetky uplatniteľné právne predpisy Únie a vnútroštátne právne predpisy SR."	
930 - Rezerva na nepredvídané výdavky	• podmienky a spôsob stanovenia resp. výpočtu uvedené na str.4 tohto dokumentu	

Limity výdavkov

Finančné a percentuálne limity pre vybrané typy výdavkov a pre maximálnu výšku nepriamych výdavkov sú pre žiadateľa záväzné, ak táto príloha neuvádza inak. Výdavky uvedené nad stanovený limit budú posúdené ako neoprávnené.

1. Finančné a percentuálne limity pre vybrané typy výdavkov

a) Nehnuteľnosti

Oprávnený výdavok	Finančný / percentuálny limit
Nákup pozemkov vrátane nákladov na zriadenie vecných bremien k pozemkom a nájom pozemkov v prospech tretej osoby a náhrada za výkup pozemkov	**max. 10 %** celkových oprávnených výdavkov projektu **max. do výšky ceny zistenej znaleckým posudkom**
Nákup stavieb	**max. do výšky ceny zistenej znaleckým posudkom**

V prípade, že žiadateľ/prijímateľ bude využívať nadobudnutý hmotný a nehmotný majetok okrem realizácie projektu aj na iné aktivity/činnosti nesúvisiace s realizáciou projektu, **oprávnené** na financovanie z P SK a ŠR **sú len pomerné výdavky** na obstaranie tohto majetku[1].

Konečná výška oprávnených výdavkov, na ktoré sú stanovené percentuálne limity, závisí od výšky schválených finančných prostriedkov a nie od výšky žiadaných finančných prostriedkov.

b) Rezerva na nepredvídané výdavky[2]

Za oprávnený je považovaný **výdavok vo výške súčtu 5% z oprávnenej sumy na stavebné práce a 5% z oprávnenej sumy na činnosť stavebného dozoru v rámci skupiny výdavkov 021** – Stavby (obe sumy zaokrúhlené na celý eurocent nahor).

Rezerva na nepredvídané výdavky je osobitným typom priamych výdavkov, ktorá slúži ako rezerva na prípadné zvýšenia cien stavebných prác a služieb do konca realizácie projektu k uvedeným reálnym (aktuálnym) jednotkovým cenám v ŽoNFP, prípadne na iné nepredpokladané zmeny, ktoré môžu vzniknúť počas realizácie projektu. Uplatnenie rezervy na nepredvídané výdavky je možné len v prípade, ak je takáto rezerva uvedená v ŽoNFP. Uplatnenie rezervy sa realizuje prostredníctvom konkrétnej skupiny oprávnených výdavkov, na ktoré má byť rezerva použitá a ktorá musí spĺňať všeobecné podmienky oprávnenosti podľa Príručky k oprávnenosti výdavkov a pravidlá oprávnenosti pre nepredvídané výdavky.

Dodatočné (nepredvídané) výdavky sú výdavky, ktoré **neboli predmetom súťaže verejného obstarávania a ani neboli zahrnuté do pôvodnej zmluvy so zhotoviteľom/dodávateľom** (v prípade prác sa okrem doplnenia nových položiek do pôvodnej zmluvy za dodatočný výdavok považuje aj navýšenie množstva pôvodnej položky). **SO neodporúča, aby rezerva** na nepredvídané výdavky **bola súčasťou zmluvy s úspešným uchádzačom.**

[1] Bližšie informácie sú uvedené v Príručke k oprávnenosti výdavkov

V prípade, ak rezerva na nepredvídané výdavky je súčasťou zmluvy s úspešným uchádzačom, táto rezerva musí byť uvedená v rozpočte projektu v skupine **výdavkov 930 Rezerva na nepredvídané** výdavky.

Ustanovenia platia v princípe rovnako pre stavebné práce a služby stavebného dozoru resp. pre iné typy zmlúv. V prípade všetkých dodatočných výdavkov je potrebné dokladovať hospodárnosť vynaložených výdavkov t.j. podrobný popis ako bol stanovený rozsah a cena dodatočných prác.

Dodatočné výdavky sú výdavky prijímateľa, ktoré vynaložil za dodatočné stavebné práce/služby a ktoré predkladá v rámci ŽoP. V súvislosti s dodatočnými výdavkami sú oprávnenými dodatočnými výdavkami:

Dodatočné výdavky za stavebné práce (tzv. naviac práce) – stavebné práce, ktoré neboli pôvodne zahrnuté v zmluve o dielo, (napr. v projektovej dokumentácii resp. vo výkaze výmer v prípade FIDIC Red Book), pričom priamo súvisia s cieľmi a aktivitami projektu a ich uskutočnenie je nevyhnutné na realizáciu projektu (napr. rezerva pre prípad navýšenia zmluvnej ceny z dôvodu vykonania dodatočného archeologického prieskumu),

Dodatočné výdavky za výkon činnosti stavebného dozoru – činnosti stavebného dozoru, ktoré neboli pôvodne zahrnuté v zmluve na výkon činnosti stavebného dozoru, pričom priamo súvisia s cieľmi a aktivitami projektu a ich poskytnutie je nevyhnutné na realizáciu projektu (napr. rezerva pre prípad navýšenia zmluvnej ceny z dôvodu predĺženia lehoty výstavby);

Prijímateľ je v prípade dodatočných výdavkov povinný postupovať v súlade so zákonom 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (t. j. najmä v súlade s § 98 – priame rokovacie konanie) a dodržiavať postupy uvedené v tejto príručke.

Zároveň je prijímateľ povinný postupovať najmä v súlade s:

- ustanoveniami Zmluvy o poskytnutí NFP vrátane jej príloh;
- ustanoveniami Zmluvy o dielo uzatvorenej so zhotoviteľom;
- všeobecnými kritériami oprávnenosti definovanými v Príručke k oprávnenosti výdavkov;
- postupmi a pravidlami stanovenými v riadiacich dokumentoch SO;

Ak v súvislosti s implementáciou projektu dôjde k dodatočným výdavkom, ktoré si prijímateľ nárokuje z PSK, prijímateľ je povinný predložiť SO všetky dokumenty a doklady, ktoré súvisia s týmito zmenami, a to najneskôr pri predložení prvej žiadosti o platbu týkajúcej sa týchto dodatočných výdavkov. SO v rámci výkonu administratívnej finančnej kontroly ŽoP posudzuje oprávnenosť výdavkov, ktoré si prijímateľ nárokuje v súvislosti so zmenami (dodatočnými stavebnými prácami/službami).

SO posudzuje každý prípad dodatočného výdavku (ďalej aj ako „DV“) **individuálne** na základe konkrétnych skutočností a okolností uvedených v príslušnej dokumentácii:

- SO posudzuje oprávnenosť dodatočných výdavkov najmä z hľadiska nepredvídateľnosti[3], jeho nevyhnutnosti pre realizáciu aktivít projektu a priamej väzby na aktivity projektu, minimalizácie DV pri rešpektovaní cieľov projektu a maximalizácie pomeru medzi vstupom a výstupom projektu;
- SO pri posudzovaní oprávnenosti zmien posúdi, či DV boli vynaložené účelne a hospodárne, a či spĺňajú všetky podmienky oprávnenosti;
- schválená zmena realizácie projektu, ktorá má za následok zníženie výdavkov, neoprávňuje prijímateľa akýmkoľvek spôsobom zvyšovať iné výdavky na realizáciu daného projektu;
- výdavky, ktoré nebudú spĺňať podmienky oprávnenosti, budú považované zo strany SO ako neoprávnené na financovanie zo zdrojov EÚ a ŠR v rámci PSK;
- prijímateľovi budú preplatené iba oprávnené DV a to maximálne do výšky oprávnených výdavkov uvedených v Rozhodnutí o schválení ŽoNFP;

[3] Určujúci je dátum zverejnenia Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania vo vestníku VO

- v prípade akýchkoľvek pochybností je RO oprávnený vykonať finančnú kontrolu na mieste.

Ak SO schválil ŽoNFP, súčasťou ktorej bola rezerva[4] na nepredvídané výdavky (nad rámec zmluvy o dielo medzi prijímateľom a zhotoviteľom/dodávateľom), prijímateľ je v prípade čerpania výdavkov z rezervy povinný postupovať v zmysle podmienok schválených v ŽoNFP pre použitie rezervy a uvádzať túto skutočnosť v rámci ŽoP tak, aby SO mohol identifikovať čerpanie výdavkov z rezervy. Výdavky z rezervy na nepredvídateľné výdavky sú oprávnené až po schválení zmeny na strane SO.

Povinnosti a postupy prijímateľa v prípade dodatočných výdavkov týkajúcich sa stavebných prác

V prípade akýchkoľvek zmien stavebných prác je prijímateľ povinný vykonať kontrolu nevyhnutnosti a nepredvídateľnosti každej takejto zmeny, ktorá je potrebná z hľadiska posúdenia oprávnenosti týchto zmien na úrovni SO. Zároveň je prijímateľ povinný pri každej zmene (najneskôr pri predkladaní prvej ŽoP, v ktorej sú tieto naviac práce zahrnuté) predložiť SO dokumentáciu nevyhnutnú pre posúdenie oprávnenosti využitia rezervy. V prípade vyzvania SO je prijímateľ povinný doplniť predloženú dokumentáciu k DV, príp. predložiť ďalšiu doplňujúcu dokumentáciu potrebnú na posúdenie oprávnenosti DV.

Povinnosti a postupy prijímateľa v prípade DV týkajúcich sa služieb stavebného dozoru

V prípade akýchkoľvek zmien služieb stavebného dozoru je prijímateľ povinný predložiť SO dokumentáciu nevyhnutnú pre posúdenie oprávnenosti využitia rezervy. V prípade vyzvania SO je prijímateľ povinný doplniť predloženú dokumentáciu k DV, príp. predložiť ďalšiu doplňujúcu dokumentáciu potrebnú na posúdenie oprávnenosti DV.

Prijímateľ je povinný v procese prípravy projektov realizovať také opatrenia, ktorými bude predchádzať predvídateľným dodatočným výdavkom.

Neoprávnené dodatočné výdavky

Všeobecne sa za neoprávnené výdavky budú považovať dodatočné práce, ktoré vznikli na základe:

a) predvídateľných skutočností v čase pred začatím procesu verejného obstarávania[5],
b) nepresností v projektovej dokumentácii alebo vo výkaze výmer, ktoré boli predvídateľné, napr.:
   - vo výkresovej časti je práca uvedená, ale chýba v rozpočte/vo výkaze výmer → vzniká nová položka,
   - nepresnosť/chyba v rozpočte/vo výkaze výmer (preklep, prepísané), napr. namiesto 1 km je uvedený 1 m → chyba 1000 %,
   - nepresnosti v množstvách jednotlivých položiek v rozpočte/vo výkaze výmer a odhadované množstvá výkazu výmer (odchýlky v množstvách),
c) dodatočné požiadavky samosprávy (mestá, obce), fyzických a právnických osôb, ktoré boli vznesené až počas realizácie stavby (nové stavby a úpravy objektov, komunikácií, chodníkov, zastrešenie lávok, predĺženie podchodov a pod.),
d) odmena za zlepšovací návrh v zmysle FIDIC,
e) položky ocenené dočasnou jednotkovou cenou/sadzbou alebo predbežnou sumou,
f) rekonštrukcie majetku prijímateľa, ktorý priamo nesúvisí s cieľmi a aktivitami projektu.

C Vyvolané investície

Vyvolaná investícia je obstaranie majetku alebo služby, pričom tento majetok alebo službu účtovná jednotka nebude používať, ale náklady na obstaranie jej vznikli buď podľa osobitného predpisu, alebo zo zmluvy v súvislosti s obstaraním dlhodobého majetku.

[4] V prípade, ak má zhotoviteľ v ZoD alebo v zmluve o poskytnutí NFP uvedenú položku „rezerva“, neznamená to, že výdavky čerpané z tejto položky sú automaticky oprávnené

[5] Určujúci je dátum zverejnenia Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania vo vestníku VO

Oprávnenosť výdavkov vynaložených na vyvolané investície **posudzuje poskytovateľ individuálne**. Minimálne predpoklady pre oprávnenosť výdavkov na vyvolané investície predstavuje splnenie časovej oprávnenosti výdavkov, preukázanie priameho vzťahu k projektu a nevyhnutnosť vyvolaných investícií pre realizáciu projektu.

V prípade, že žiadateľ/prijímateľ bude využívať nadobudnutý hmotný a nehmotný majetok okrem realizácie projektu aj na iné aktivity/činnosti nesúvisiace s realizáciou projektu, **oprávnené** na financovanie z P SK a ŠR **sú len pomerné výdavky** na obstaranie tohto majetku.

2. Nepriame výdavky

Nepriame výdavky budú oprávnené len prostredníctvom paušálnej sadzby (7 % z priamych výdavkov). Zoznam oprávnených kategórií nepriamych výdavkov je uvedený v Príručke k oprávnenosti výdavkov v prílohe č. 1.

3. Neoprávnené výdavky

Neoprávnené výdavkov sú uvedené v **Príručke k oprávnenosti výdavkov**.

Ďalšie neoprávnené výdavky sú nasledovné: sauny, altánky, bazény, šmykľavky ako možnosť schodiska v interiéri zariadenia, terapeutické miestnosti, ambulancie, snoezeleny, telocvične a iné priestory a vybavenie, ktoré priamo nesúvisia s poskytovaním sociálnej služby.